

CLAVAGUERA i CANET, Josep.
Vilert.
Girona, 1997.
190 pàgines.

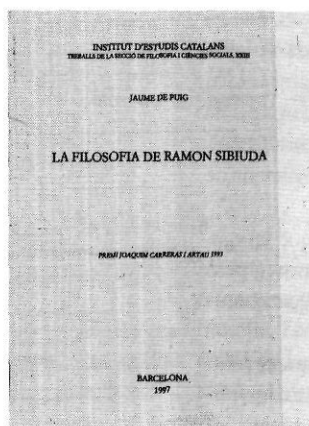
Una peripècia secular

VILERT, AMB LA SEVA ESGLÉSIA dedicada a Santa Maria, és un poble habitat per unes vuitanta persones, a la riba del Fluvià, allà on la comarca del Pla de l'Estany s'apropa a l'Alt Empordà. Amb el nucli de població al voltant de l'església i amb els seus dos veïnats –les Anglades i les Caselles–, aporta al municipi d'Esponellà, del qual forma part, una peripècia secular de gran densitat. Ara, a més dels seus masos carregats de memòries, Vilert té també el llibre de la seva història: les 190 pàgines que, gràcies a la perseverança de Mn. Josep Clavaguera i Canet, sintetitzen onze segles d'existència documental de Vilert (i més encara d'existència real).

Josep Clavaguera i Canet, historiador, arxiver del Palau de Perallada, rector de Llançà, té encara un bocí més d'autoritat per poder

reconstruir la trajectòria de Vilert: ell mateix en forma part, car és fill del poble. Efectivament, Josep Clavaguera va néixer a Vilert el 1935, mig segle abans de publicar el seu primer llibre sobre un petit tros de la història de Catalunya («Llançà, notes històriques» (1986)). Amb experiència, doncs, aquest seu darrer treball («Vilert» (1997)) reflecteix l'habilitat de l'autor per moure's dins els arxius d'institucions i de famílies de la comarca i per entendre i interpretar els seus documents. Reflecteix, també, la familiaritat de l'autor amb les cases i els masos del poble; familiaritat reforçada per les fotografies actuals que acompanyen el text. Obra obligada per als qui volen conèixer les comarques gironines pam a pam.

Martí Anglada

Jaume de Puig.
La filosofia de Ramon Sibiuda.
Premi Joaquim Carreras Artau 1993.
Institut d'Estudis Catalans, Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, XXIII. Barcelona 1997, 414 pàgines.

Una ciència de l'home

JAUME DE PUIG HA EDITAT, després de molts anys de treballar-hi i d'esdevenir-ne el màxim especialista, un ampli estudi sobre el pensament del quatrecentista Ramon Sibiuda. Els estudiosos de la literatura llatina produïda a Catalunya durant el Renaixement ens hem de felicitar per l'aparició d'aquest volum, escadussers com són els treballs d'aquestes característiques.

De Puig divideix el seu treball en tres grans seccions. En la primera part, que titula «Vida, obra i contextos», després d'enllestir en dues planes la biografia de l'autor, dedica la seva atenció a la transmissió de l'obra de Sibiuda i al medi històric i cultural on va ser produïda. Així, s'hi ofereix un llistat dels manuscrits, edicions i traduccions que es conserven i han aparegut fins avui del

Liber creaturarum, com també de la principal refosa que se'n va fer, *Viola animae*, ja en el mateix segle XV. Al mateix temps s'hi estudia la posició de Sibiuda respecte dels fets històrics i culturals cabdals que van definir l'època, com poden ser el Cisma d'Occident, la polèmica antimusulmana o l'evolució del lul·lisme en el tombant del segle XIV i durant el primer quart del segle XV.

A la segona part, «Qüestions de mètode», de Puig explica la temàtica i les fonts de l'obra sibiudiana, que és qualificada per l'estudiós com una obra d'estructura lineal que s'inscriu en la tradició agustiniana i que té l'home com a objecte d'estudi.

A la tercera part, la més extensa del volum, sota l'epígraf «Aspectes doctrinals», de Puig res-

segueix amb minuciositat el text sibiudià. Així, d'una manera fluida i ordenada, va desgranant tots aquells aspectes que li serveixen per mostrar que l'autor parteix d'un context no filosòfic, la teologia, per fer recerques filosòfiques. Sibiuda qualifica el seu llibre de ciència de l'home, perquè considera que el coneixement de l'home porta al coneixement de Déu i Déu es revela en la base de la veritat. De Puig explica aquest antropocentrisme sibiudià a partir de la seva filiació lul·liana i constata que representa un esforç per innovar el lul·lisme des del mateix lul·lisme.

Finalment en un «Apèndix» s'inclouen les traduccions al català dels fragments del *Liber creaturarum* que són adduïts al llarg del text.

Mariàngela Vilallonga